

עכשיו כשיש אור, תצלמי

שירז גרינבאום

קטלוג

P8 גלריה לאמנות עכשווית
P8 Contemporary Art Gallery

עכשיו כשיש אור, תצלמי

שירז גרינבאום

אוצר: אבשלום סולימן

שישי 6.10 12:00: להאיר את
הבית: דור שני לפוסט טראומה
צבאית. שיח עם גבי בונוויט, גלי
גורן-הולצברג, בשמת סלע,
ענת-סול להב, ושירז גרינבאום.

שישי 8.9 12:30: שיח גלריה:
אבשלום סולימן, דנה אריאלי
ושירז גרינבאום

שבת 23.9 12:00: שיח גלריה:
יאיר ברק ושירז גרינבאום

פתיחה:

7.9.23

20:00

נעילה: 14.10.23

יזם מרכז

משרד
התרבות
והספורט

T: 050-5543485 / רחוב הפטיש 1 תל-אביב /
ד+ה 16:00-20:00 ש+ש 10:00-14:00

P8 גלריה לאמנות עכשווית
P8 Contemporary Art Gallery

P8 היא עמותה ללא מטרת רווח - יזמים תרבות (ע"ר)

W: www.p8gallery.net / FB: P8ArtGallery

IN: p8gallery / E: gallery.p8@gmail.com

עכשיו כשיש אור, תצלמי

שירז גרינבאום

אוצר: אבשלום סולימן

תערוכת יחיד בגלריה השיתופית P8, תל אביב

בין התאריכים: 6.10.23 – 7.9.23

טקסט אוצרותי
עכשיו כשיש אור, תצלמי

את מה שיש להראות. כמעט מתבקש לנקוט בלשון צבאית ולכתוב 'תומך לחימה', אבל אני מהסס מלהציע את האנלוגיה בין צילום ללחימה, בראש ובראשונה מפני שתערוכתה של **שירז גרינבאום** אינה עוסקת במלחמת יום כיפור, במובן עקרוני.

כאמור, **עכשיו כשיש אור, תצלמי** היא גילום אחד של פרויקט רחב היקף, שהמשכו יבוא, אני מאמין, בתערוכות נוספות, בספר אמנית, בהרצאות. במלים אחרות, זוהי נקודת התחלה. העשייה של גרינבאום בשדה התרבות הישראלית כוללת פוזיציות מרובות: בין השאר היא חברה ב-**אקטיבסטילס**, משמשת כעורכת המייסדת של אתר **מעלעלת: מגזין לספרים שהם אמנות** (עם יאיר מיוחס ואחרות), המייסדת השותפה של **פורום להאיר את הבית: דור שני לפוסט טראומה צבאית**, והמנהלת של **מבואות: קרן הרעיונות ע"ש יואב בראל**.

לבסוף, חשבתי שלא אוכל לכתוב על התערוכה הזו. יותר נכון, לקראת פתיחת התערוכה הרגשתי שלא אוכל להשלים את החלק הזה בתפקידי כאוצר מלווה. שאין לי הכלים או הכוח לכתוב טקסט שילווה פרויקט עֵנֵף, ששורשיו נטועים, במידה רבה, במלחמה ההיא. טקסט מלווה לתערוכה, תפקידו לפני הכל לא להזיק. תועפות של מלים לעולם אינן עושות חסד עם עבודות אמנות, על אחת כמה וכמה עם עבודות שכוון יפה לפני - ומעבר - למלים המבקשות ללוות אותן. תפקיד המלווה נראה לי רלוונטי כאן יותר מבכל פרויקט אחר לו סייעתי. המלווה מייעצת, מאפשרת, מעודדת ומבקר. ובעיקר שואלת. שאלות. הוא או היא אינם מפרשים או מבהירים את מה שרואים, אלא מסייעים להראות

גרינבאום רגילה ללוות בעצמה רעיונות עד רגע לידתם ומעבר לו, ועל כן התערוכה הנוכחית היא גם הזדמנות לפגוש אותה כאמנית מציגה. במשך ארבע-עשרה השנים האחרונות התלוותה גרינבאום לאביה מיכאל, שהתמודד עם פוסט-טראומה חריפה ממלחמת יום כיפור. אחרי תקופה ארוכה בה לא היו בקשר, הצטרפה אליו לתהליך השיקום וצילמה ללא הפסקה: בחדרי המתנה ובתורים של בירוקרטיה אינסופית, בקליניקות של רופאים ומטפלים, בסניפי דואר, בים ובטקסי זיכרון לחללים. בארכיון הפרטי שיצרה, המצולם בפילם שחור-לבן, הצטברו אלפי פריימים המתעדים מסע של בריחה ללא יעד: האב הפצוע והבת שליידו, בניסיון לחיות, להרוויח עוד נשימה.

אני לא משוכנע שלאורך כל הזמן הזה הצילום היה עבודה עשייה מתוך פוזיציה אמנותית. אני מעדיף לחשוב שהמצלמה שימשה כלי להכלה ועיבוד של מציאות בין-אישית שאימה תמיד לעלות על גדותיה. אפשר לחשוב בהקשר זה על המונח פוטו-תרפיה כעל פיגום לפרויקט כולו, אך כל כמה שהמונח הזה עשוי להיות שימושי, אני סבור שאין בו צורך. התערוכה כמכלול היא פרויקט של צלמת מעולה, הנבנה באמצעות מגוון כלים משוכללים, הנתונים כולם בארגז הכלים של הצילום האמנותי, הכתיבה, ומחשבת הארכיון.

בחירת העבודות המוצגות בתערוכה כוונה לשתי מטרות: האחת, לשרטט מסגרת מושגית שתציע את הפריימים הבודדים כנקודות ציון בפעולה פרפורמטיבית אחת, שארכה למן הרגע שצולם הפריים הראשון ועד לפטירתו של מיכאל במאי האחרון. חשבו על 'מיצג' שאורך ארבע-עשרה שנים, שהצופה היחידה שלו היא גם המחוללת שלו.

השנייה: ובכן, בדיוק כפי שרמזתי בהתחלה, את המטרה השנייה קשה לנסח כאן, אבל אפשר שהיא קשורה לא במשך של העבודה, אלא בזמן עצמו ובקשר בינו לבין החיים 'עצמם'.

הצילום של גרינבאום משוקע בהווה מתמשך. הצילומים משמשים כעדות לפעולה שהתקיימה לאורך זמן, אך גם כעדות לחוסר התוחלת של כל ניסיון ללכוד את החיים ככוליות. בתערוכה היא מציגה שתי סדרות של תצלומים שבהם אביה נוכח ונעדר, לחילופין. שני המצבים הללו מוסרים תמונה מורכבת: הצלמת הופכת את אביה למושא הצילום ובכך מנכיחה את עצמה כתומכת נלווית, ובמקביל מציגה דימויים הזולגים מ'סיפור המסגרת', מכללי המשחק, ומתפקידה כמלווה. אלה חללי הביניים, דימויים הבונים טריטוריה שחוקיה נענים לפנטסטי ולחלומי: טיגריס וטווס לבן, חדרים עמוסי חפצים, אד מתאבך לפני כיסא ריק. אלו דימויים ורגעים שלא

היו מתגלמים בצילום אילולא היה האב חוזר לחיי בתו, אך הם מעידים על המבט ש'מחוץ לתמונה'. אולי מוטב לחשוב עליהם כעל רגעים מכריעים ללא הכרעה: יש בהם איכות של מחוות זן, הנובעת מהכרה בכך שהעולם נוהג כמנהגו מחוץ לכל סיפור, מחוץ לכל טראומה.

שתי עבודות הוידאו בתערוכה מחצינות את הקולנועיות המוכמנת בכל תצלום, כפוטנציאל, אך גם מצביעות על האופי המנוגד לחלוטין של שתי המדיה הללו - צילום וקולנוע. "האינדקס הבלתי אפשרי" (2023) מספקת הצצה לכל מה שלא התקבע בתערוכה על נייר מודפס. אלפי המסעות, ההתרוצצויות והרגעים הבדידים נשארים לעת-עתה בתצורתם הדיגיטלית, המרוזמת, אלקטרוניים המתרוצצים על רטינת העין הדיגיטלית שלנו ומחכים ליום שבו יתגלמו, אולי, בבשר-הנייר. הוידאו השני, "ללכת בקו ישר" (2021), מתרכז בדמותו של

ובכל זאת הוא תלוי ועומד מלכת. עוד רגע, יתנפץ הגל הזה אל קדמת התמונה וישטוף את הכל. כמו בחיים, קשה להכריע אם הרקע, מה שמעניק למושא הצילום את ההקשר הספציפי הנחוץ לו, משרטט סופת אבק או רכס הרים, תנועה או מנוחה. איפה מונח האסון - בקדמת התמונה או ברקע? לא תמצאו את הדימוי הזה בתערוכה.

למעשה, התערוכה חפה מכל שמץ פאתוס שהמלים שלי מרשות לעצמן. אולי זה סוג של קונטרפונקט, תנועה משלימה שכנגד. אבל עובדה היא, שאחרי כמעט שנה של הכנות אני עדיין מנסה להכריע ביני לביני 'על מה התערוכה'. אף על פי שיש לי דימוי פנימי מוצק שלה, היכרות כמעט אינטימית של מרכיביה ותהליך ההתהוות שלה, אני עדיין משקיף עליה מבחוץ, כנראה מפני שאני מפחד להתקרב באמת.

האב הנעה על שביל מסולע המתרחק לעבר האופק. באמצעות השפה החזותית המצומצמת שלה, הופכת העבודה הזאת למשל קיומי עדין על אודות האני (המצלם) והזולת. בתנאים מסוימים, ייתכן אף שהיא מחזיקה את תמצית התערוכה כולה.

עכשיו כשיש אור, תצלמי היא אירוע המצביע על פעולת הצילום כמפה, שקנה המידה שלה חופף וזהה לזה של העולם והזמן. 'הסיפור', שאת מסגרתו שרטטתי כאן, הוא הטריטוריה הכללית.

היא אינה עוסקת במלחמה, אך המלחמה היא בכל זאת האופק המיתמר מאחוריה. אני שואל את עצמי אם היא האופק שממנו מנסה התערוכה להתרחק. תמונה: שתי דמויות רצות אל עבר המצלמה, מתקרבות ממרחק אלינו, הצופים. מאחוריהן נע האופק לאט, מתגבה בענן אבק כמו גל עצום ממדים,

חלקם עוזבים אותנו בימים אלה. אך מה על אלה שחוו אותה - או את השלכותיה - בנפשם? מה מספרם? מה גבולה של המלחמה? מתי הסתיימה מלחמת יום-הכיפורים? השבו שנית.

אבשלום סולימן, אוגוסט-ספטמבר 23

ובכל זאת. התערוכה מוצגת כחלק מהמחשבה על מלאת חמישים שנה למלחמת יום הכיפורים, וכמחווה לפצע שהותירה. אם תחברו יחד את מה שמוצג בה - קצה הקרחון של גוף דימויים שנאסף כפרטים וכרגעים אישיים - לשאר הפעולות באמצעותם נעה גרינבאום במרחב הפוליטי והתרבותי הישראלי, תתקרבו להצעה שהתערוכה הזו מעמידה בפנינו. ההצעה הזו מבקשת מאיתנו לחשוב על מלחמת יום-הכיפורים, ועל המלחמה בכלל, כעל אופק הזמן המתמשך של ישראל, ייתכן - של 'הישראליות' ככלל. זו אינה הצעה חדשה, והיא אינה הצעה נוחה. כן, יש בה רגעים של יופי ורוך מפליגים, אך בה בעת היא תובעת מאיתנו לחשוב מחדש על סדר העדיפויות המבנה את תפיסת המציאות שלנו, לפחות בכל הנוגע להכרתנו את הסוף. אלה שחוו אותה בגופם מתקרבים לזקנתם.

עכשיו כשיש אור, תצלמי
צילומי הצבה

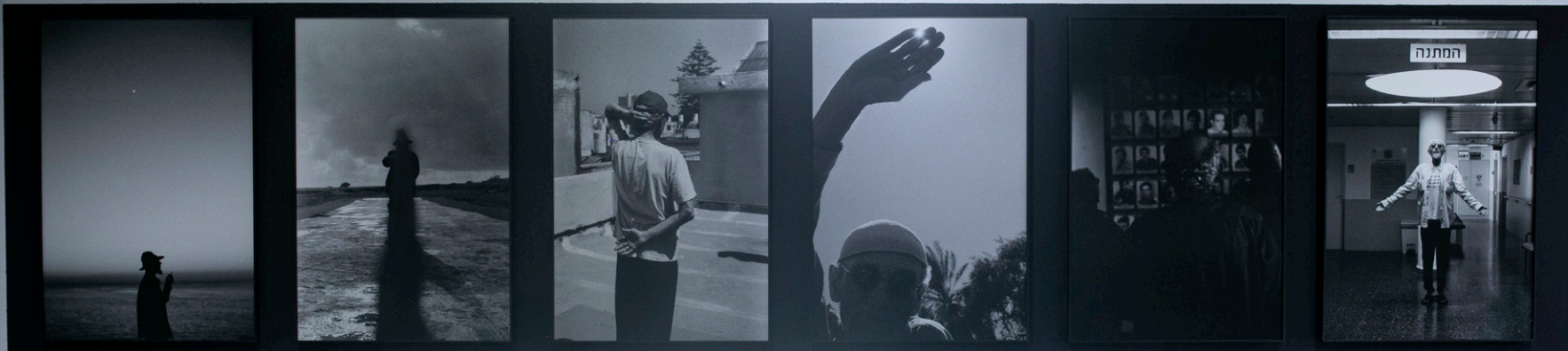
עכשיו כשיש אור,

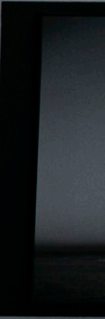
תצלמי

שירז גרינבאום

אוצר: אבשלום סולימן

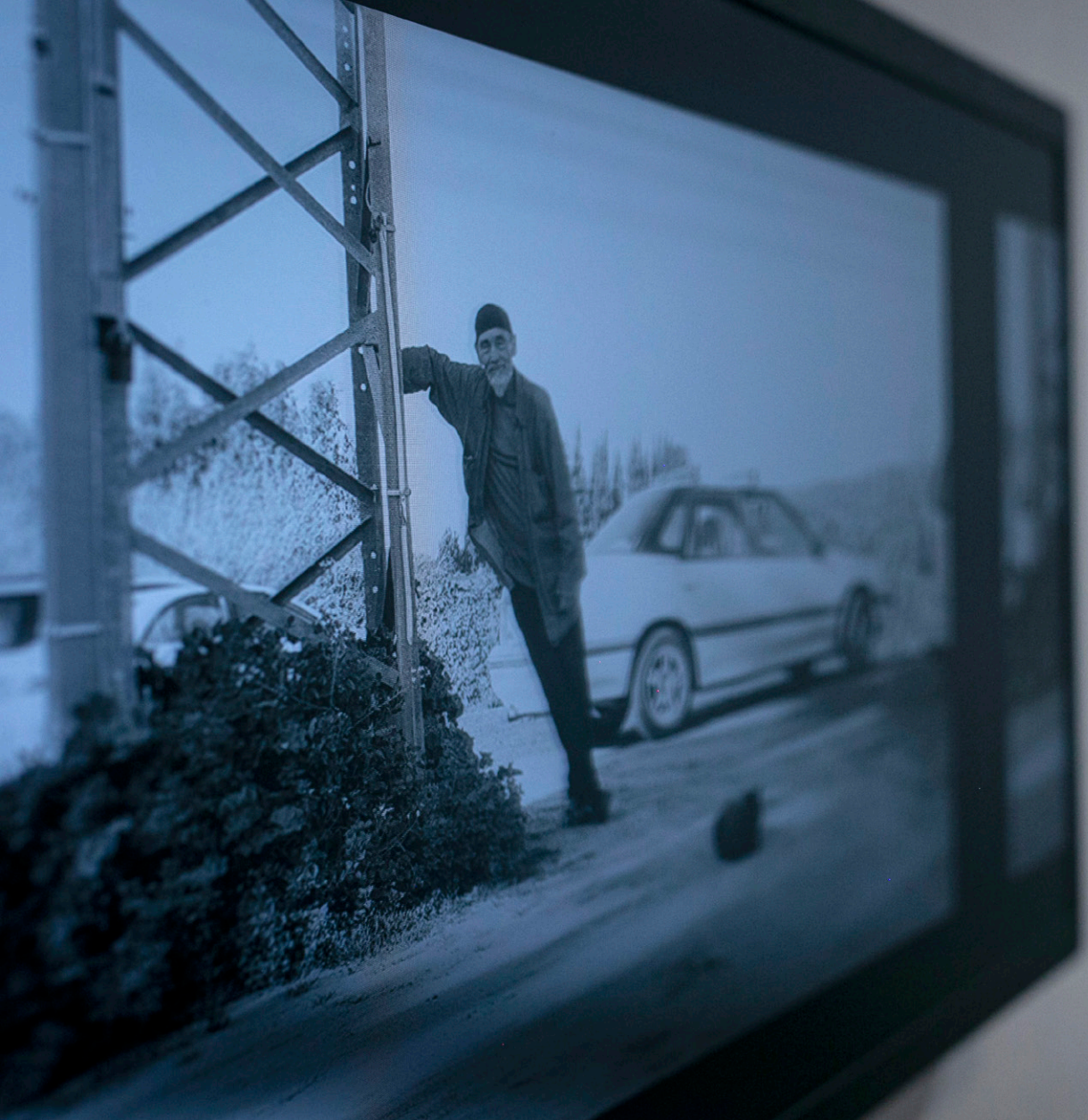

כביש 2

כביש 4

כביש 90

ביכר רבין, ת"א

מועדון עוז לנכי צה"ל, קריית שלום, ת"א

מחלקה לחשופי נפש, קריית שלמה, רעננה

מחלקה פסיכיאטרית, תל השומר

מנחת טיסנים, ארסוף-קדם

מנהטן, ניורק, ארה"ב

מעלה צביה

מצפה רמון

מרכז לבריאות הנפש ע"ש טוראסקי, ת"א

מרכז לבריאות הנפש גדה, פתח-תקווה

מרכז פסיכו-גריאטרי, הגרייטה סולד, ת"א

מרכז ההנצחה של סיירת שקד, מצודת יואב, אשקלון

משרד עורכי דין סגלוב-כהן, בניין ראשונים, הבורסה רמת-גן

פארק המדרון, יפו

פארק תמנע

פורט ג'ף, לונד איילנד, ארה"ב

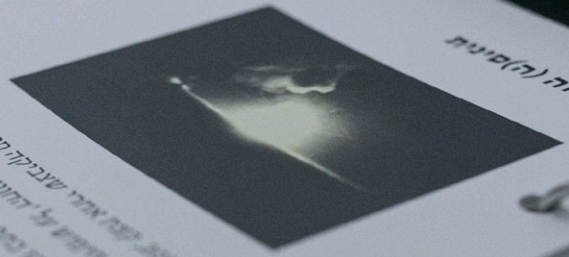
האינדקס הבלתי אפשרי

אלבום המילים

2009 - הווה

(ה) חתונה (ה) פטירת

ל-י יושב, קנה אחרי שבבוקר ספד שאבא ונכדו יחד עם
אשתי חתום על 'דחודו' הסניף, ומצאנו את הדולר
הזה, וישנו בלב שיה יגלום מרוקק על אהר דקב-ה
הענין אמת, אל דוא מרגש ל קטור.

עכשיו כשיש אור, תצלמי

שירז גרינבאום

אוצר: אבשלום סולימן

צילומי הצבה: שירז גרינבאום

עיצוב קטלוג: תמר לב-און

